

صاحب امتیازی :
شهبندر زاده قلبلی
امیر ملی

اداره و تحریر محلی :

جنال اوغلی جاده سنده دائرة مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتلیدر .

نسخه سی هر یرده

۲۰ باره در .

۱۴ رجب ۳۲۸

شرائط اشراك :
سنه لکی ۳۰ ، التی آیلنی
۲۰ غرور

ممالك اجنبیه ایچون :

سنه لکی ۱۰ التی آیلنی ۶ فرانقدر . اعلانات
ایچون اداره مأموری محمد زهنی بکه مراجعت ایتلیدر .

۲۱ تموز افرنجی

۱۹۱۰

۸ تموز ۱۳۲۶

والله اعلم بالصواب : استاذ الحنفیة دار الفکر و نشر المآثر

بر عادت مکروهه‌ی تحلیل اتمک ، صدق مدعای منی اثباته کافیدر .

مسیره‌لرده یالکز برکون تدقیقات اجرا ایدیایرسه ثابت اولورکه اسکی یونانک وه‌نوس عبادت‌لرنی اکدران مناسز رزالت‌لرده الک منفور و قمال رولی ارککلر اوینامقدهدر . بیکارجه غیر مسلم ارکک ، بیکارجه غیر مسلم قادیله هرکون تلاق ایدیور . یونانک ایچنده اخلاق‌سزی‌ده ، حقوق زوجینه رعایت ایتیه‌نی‌ده ، غیرک مال مشروعه نظر تجاوزه‌ل‌باقانی‌ده وار . لکن هرنه فکر واملده آدم اولورسه اولسون ، علی‌املا‌الناس هر تربیه‌لی آدمه بورج اولان اداب دآر‌سندن خارجه چیق‌یور . بزده ایه کیفیت بر نکس . یک چوق آدم‌لر ، قادیلری بر صورت بی‌ادبانه‌ده انظار تفتیشی آلتیه المنده ، اولره قارشی اطوار بی‌ادبانه طاق‌نمده وحتی ظریف و حیثیت‌پور بر قادی ایکن‌دیره‌جک یاو‌لر افرانیده بر باس کورمیور .

اناطولنیک بعض یرلرنده طاغه قادین قالدیرمق ، قیز آشیرمق کی احوال ردیده قادیلردن زیاده ارککلر قباختیلدر . لکن بوتون باحوال واهوالده اسلامک هیچ بردخلی یوقدر . هیچ کسه ادعا ایده‌مزه بوکی جنایت‌لره اسلام سبب اولویور . کذا سفالت و ضرورت عمومی‌دن بر صورت الیمده حصه‌دار اولان زوالی قادیلر‌مزد . چوق کره بر قادین ، ارککاره مخصوص بوتون مشتی ایشلرده استخدام ایدیور . بوتون بوسوزلی احوالده دین جلیلمزک بر مدخلی اولمایوب بونلر انحطاط‌مزه مؤسف آناری بقیه‌سیدر .

هرامورمنی تنظیمه تشبث ده‌ا طوغریسی نیت ایتدیکنز شو صیراده قادیلر‌مزه ویره‌جک‌ن

صیراسنده دردمی آکلادی . چوملکیله برابر چوربانی بکا ویردی .

اووقت کندی کنیده « فضیلت وار ایه ظلم وعذر دیمه‌سی آلتنده ایلنلرده وار ایش ! » دیمشدم ، هیات ! صوکرآ آکلادکه نوده فضیلت دکل ، مشابته جنس واحتمال عین فلاکت حسبله ینه کندی کنیده آجیمق ایش ! نهایت والدم‌ده اولدی . بن دنیاده کسه‌سز اولارق قالد . نه یاپاجمنی بیلهمبوردم . قوم‌شولرمز ایچنده مقبلان زماندن بری وار ایدی . بنم حله آجیمش . برکون بی تردینه جلب ایدره‌ک اوزون اوزادی‌یه تسلیلر ایتدی ؛ یاقین شهرلردن برنده ، بویوک بر عالمک یانه خدمتچی کوندرمکی تکلیف ایلدی .

بن بوعالیجناب آدمک اللرنه صارلدم ، کندی کنیده « انسانلرک هپسی خودین ولاقد دگلش ، مکر ایچارنده مرحلی و بویوک یورکی آدم‌لرده وار ایش » دهرک انسانلق حقتده فنا فکرلر پیدا مایندی وار

قادیلره عارض اولان مساوی وفقدان فضیلت ، اولنلرک نظر و لسان تنقیددن قاجه‌م‌بودی . لکن اعصار انحطاط‌ده پیش‌ن‌علمایه اسباب انحطاطی حقیقه کورمیور ونده بو عالمده انسانلرک اتباعنه مجبوری حس ایده . جکاری بر « قانون ترقی و تکامل » بولوندیغنی تقدیر ایدی‌سوردی . اولنر ، فثالقری محو ایچون ماضی‌یه ارتجاعی توصیه ایکنده ، اساس دین ایله عادات و اجتماعاتی تخلیط ایلهمکده ایدی .

بوسیبه منی درکه علمانک علاج‌لری امراض زمانه‌نی‌تداوی و تشقیه ایده‌میوردی . تداوی ایده‌مدکدن ماعدا جبر و تضییق ، فثالقرک ریا و حیلله ایلله استرینه ویالانچی بر فضیلت ایلله ترینه سبب اولیوردی که بر هیئت اجتماعیه ایچون بوندن هلاک برحالت‌تصور اولوناماز . بوراچقده دیگر بر غریبه‌نی‌دها درمیان ایده‌جک‌ن . دین اسلام محض حکمت وسیرت ایکن انحطاط‌ده شکل و صورته انقلاب ایتشدر ، ایش بو مرتبه‌نی بولدق‌دن صکرا د بتون فضیلت ومحاسن ، مراعاة شکل و صورتدن عبارت ، ظن اولونمشدر . اسلام ، قوتی و فضیلتی بر هیئت اجتماعیه میدان کتیره‌جک برسلسله جلیله اوامر و فرائضی حاویدر . بونلردن بواطن وصیمیایه عائد و احوال واعمالک منظمی اولانلری عادتاً متروک قالارق فراغ‌سندن یالکز « صلاة وصوم » رعایت ، فضیلتی بر مسلمان اولنق ایچون کافی کورلمشدر .

بواحوال ایچنده قادیلر‌مزننده ، مخدرات ماضیه کوریلن بر چوق فضائلدن محروم قالیش یک طبیی بر کیتیدر . مع‌ما فیه اعصار انحطاط‌ده بیله قادیلر‌مزن ارککلر‌مزه نسبتله ده‌ا آز حصه‌مند مساوی اولشلردر . بوکون سفیه بی‌انسان محیطنده کوریلان واسکی صفحات رزالتک دوامندن باشقه برشی اولمایان

حفره‌یه آتیدی !

اولوم‌ده بیله مساوات اولمادیغنی اووقت آکلادم ! نهایت والدم‌ده خسته‌لندی . اختضاری یک اوزون سوردی . وقت اولویوردی که برقاج کون آج قالیوردق !

والدمه ، اولزندن اول برکره‌جک چوربا ایچیره بیلیمک امیدله ذل سؤالی ارتکاب ایتدم . اغیا قابول‌لرنی طولاشدم . قوری اکک وریورلر-سه‌ده چوربا وچوربالق برنج الیمه کیمدی . بوقوری اککلری نه‌قادر حقاً نه مقابل آلا بیلیدوردم . سلم بشریتده اشغال ایتکاری موقع ذلیل موجب‌نجه ، بکا الک زیاده مرحمت ایتهمی لازم کان خدمتکارلر ایکن الک چوق حقارتی اولنر روا کورمیوردی .

بوندن اکثریت انسانیه‌نک نه‌قادر الحاق اولدیغنی داها اووقت آکلادم .

نهایت والدمه بر چوربا تدارک ایده بیسایدم . یتشکک بر اختیار دیلنجی ناصلسه . اینه کچیره بیلدیکی بر بارجه برنج‌له چوربا یامش ایش . حس-بج‌حال

اساطیر و خرافات ، بیار و مزانی سفسطه اولان بر-سوردی متعصب احمقه قارشی علویت احمدیه‌نی مدافعه‌نی فضله برکلفت بولورز . لکن تنویر افکار مقصدیله بو نشریات متمصبانه اوزرنه‌عهده‌مزه ترتیب‌لیدن و طبقه‌نی ایفادن دخی بیکنم‌مزه . عن قریب بومبجه عائد بر امرمنی انظار تدقیق و تنقیده قویه‌جفزه .

اجتماعیات

اسلام وقادینلر

ماضی ، حال واستقبال

دیمک که تشرک شکل مفرطی ایلله اسلامیت آر‌مستنده نسبت کامله یوقدر . دین اسلام ، احوال بشریه واستطاعت انسانیه‌نی هیچ بر وقت نظردن دور طوتوامشدر . اوند خلاق طبیعت و مافوق استطاعت هیچ برشی یوقدر . قادیلر حقتده کی اوامر اساسیه‌ده بویله‌در . اعصار اولین اسلام‌ده قادیلردن محدث‌لر ، مفسر‌لر ، نیجه نیجه فاضله‌لر یتشمشدر . بونلر ، علمادن دوس آتش ، علامه‌لر یتشدیرمشدر . اعصار انحطاط‌باشلارباشلاماز ، بونک فرط شامت‌نی بالطبع الک اول قادیلر حس ایتشدر .

ازدواج ، شکل مشروع طبعی‌سندن چیقوب عادتاً یالکز تسکین شهوته و تکثیر ذوقه یاردیم ایدر بر شی اولدی ، عالمه قیدی بوزولدی . اولاد پیدا اتمک ، اولاد تربیه‌سی ایکنجی درجه‌یه آتیدی . انجق لزوم اوزرنه مشروع و مقبول اولان تعدد زوجات ، بر زن‌کنیک استطاعت مالی‌سنه کوره‌اجرا اولونور برشی اولدی . تکثیر نسل ایچون فوائد عظیمه‌سی کوریلن جواری استقرایشی ، تربید سفاهت ایچون بر واسطه شکننده قالدی . علمای اسلامک اکثریتی بو سهو استعمالاتی کورمیور دکل ایدیلر . ادوار انحطاط‌ده

« خواجه‌منی منی وجودی صوبالادق‌دن صوکرآ دیدی که اغنای شا کرین ، فقرای صابریندن بیک سنه اول جتته کیره‌جکار ! هم‌ده فقر ، کفره یک یقیدر . سزک ایمانک‌نر بیله شکوکر . »

بوسوزلردن متحیر اولدم . نه دوشونه‌جکی شاشیردم و فقرا ایچون عدالت یوقی « دیه میرلداندم . برکون زن‌کنین چوجقاری قریبه ییورلردی . جانم یک ایستدی . . برلقمه‌جته راضی ایدم ؛ ویرمدیلر ، بن‌ده ایستمکه بردلو جسارت ایده‌مدم برکوشه‌یه‌جکیله‌رک بکا ناظر اولان یزدانه یالواردم فائده ویرمدی ! ایشه داها اووقندن هیچ برشیه اینتاماز کی اولدم .

باشم ایلهرله‌دیکه سفالتک نقلتی داها کوزل حس ایتیمکه باشلادم . نهایت اون یاشمده ایکن پدرم سفالتدن ، ضرورتدن اولدی . جنازه‌سنی قالدیرمق ایچون بیک درلو مشکلا‌نه تصادف ایتدک .

زن‌کنیلرک جنازه‌سی تهلیللر ؛ توحیدلرله کوتو-ریلیرکن فقیر بابام دورت کشینک دوش کرهنده بر

عجبا انکاتره رضاسیله اطهسته چکیار ، اوچیور
ملیوناق مستملکتندن ال چکیلیری ؟ عجبا فرانسه ،
آفریقاندن ، روسیه اسیدان کولکلی رضاسیله واز
کیرلری ، بویله براحتمالی قبول ایتک ایچون اوروپا-
لیلی احتراض و احتیاجدن آزاده فرض ایتک لازم
وبوایسه غیرممکندر. شوخالده عالم اسلام ، اوروپالیلردن
صمیمی معاونت ، حقیقی انسانیت بکله به بیلیری ؟
حتی معاونت و انسانیتدن صرف نظر، شهره اعتلازمه
حائلر قومیایه جق ، دشمنلک کوستریمه جک قدر بر
بیطرفانی اونلردن امید ایده بیایریز ؟

خایر ۱۱

شوخالده صرف کندی قوتزه ، کندی فعالیتزه
کو و نمه من ، کندی کوبکمزی کندمن کسمه من
ایجاب ایدیور .

ایشته کوریایورکه مسلمانلرک مشکل وظائف
قارشوسنده بولونیورلر . جدال حیات . بی انصاف
وبی آمان برقانون طبیعی اولدیغندن مسلمانلر ، اوروپا
لیلردن مروت و انسانیت کی « غیر ممکن اعطا »
شیلری بکله مک قیلندن برخلافلکده بولونمالیلرلر .
اوروپالیلر بزه هر نه ویره جک ایهسه ، انجق
اضطرار نتیجه سنده ویره جکارد . دیمک که استرداد
ونظیفه سی بزه دوشیور . بوکا نه ایله موفق اولایغز ؟
انجق حیت وفداکارقله . اگر حس حاکمز ،
شیمدی به قدر اولدیگی کی « انانیت » اولورسه . دستور
اجتماعی ورهبر حرکتز « آدم سنده ، بنم نه لازم ! »
دن عبارت قالیرسه بردها حاکمت مله و محایه منری
اله کچیرمه مک اوزره غیب ایده جکزه محققدر .

شیمدیله بزه اسباب غلبه بی استحضار و فضیله
محکومیه دوشمه مک غیرت و نظیفه سی دوشیور . اسباب
غلبه ایه « معرفت و فضیلت » کله لرنده منجدر .
اسباب غلبه بی احضار ایدرسه ک ، حاکمرمنی حدود
خارجنه تشییع قدر قولای برشی اولاماز .

شو کچیرمه مک اولدیغمن بحرانلی کونلرده غذای
روحزی ، قوه معنویه منری فکر جلیل « اتحاد »
دن الا بیایر . لیکن اتحاد برقوری سوزدن عبارت
قالمالیدر . بوکون عالم اسلام هرعضوی ، اعضای
سائرسنک بالجله مقدراتنه نفسی علاقه دار بیلمه لی در .
اوروپالیلرک شرقده کی سلاحی ، زه و ویتلرک دستور
ابلیس پسندانسی اولان « تحکم ایچون تقسیم
Diviser pour regner » قاعده سیدر .

برانکیز قوبانیسینک قوجه هندسی تحت تصرفه
آلدیغنی دوشونورسه ک ، بوسلاحک ملیونلرله طوب
وتقنک مقامنه قائم اولاجق قدر مهلاک و مددش
اولدیغنی آکلارز . فیض جلیل اتحاد ایله اوروپالیلرک
بوسلاحتی حکمسز برافیرسق ، مادی سلاحرینه
مقاومت بک قولایلاشیر . چونکه احواله بوسلاحره
قارشو قویه جق حیمتی یوره کله ، متین سینلر مبدانه
حیقمش اولور .

کور دیلر . مملکتلری حدودینی توسیعه ، بوبکامقتدر
اولامایانلر باشقا مملکتلره مستولی اولمغه باشلادی .
دیمک اولویورکه اعصار سالفده کوریلن مهاجرتلر ،
اعصار اخیرده یکی بر شکل آلمش و « استملاک »
اصولی میدانلر کله شد . اوروپالیلر بویله بر احتیاجه
دوشدکلری صیراده ایهسه عالم اسلام ، شایان تأسف
بر انحطاطه دوشمشیدی . نهادی محاربهرلر ، فرط
سفاهت ، حیانه ففقدان انتظام وضیق معیشت
ساقه سیله عالم اسلامک ال مرمور یرلری کثافت
اهالیدن محروم قالمشیدی .

یالکیز عراقده یکریمی ملیونه یقین اهالی بولونمده
ایکن بوتون آسیای صغری اهالیسی یکریمی ملیونه
ایتمشیدی . جدال حیاتده اسباب غلبه عد اولونان
بوتون وسائط عالم اسلامده تدنی ایتمشیدی . شوخالده
اوروپالیلرک دنیانک ال قلیل عمران و ثروت طبیعی سی
الک چوق یرلرینه مالک اولان عالم اسلامه سالدیرمالری
غایت طبیعی ایدی .

روسار ، قریم و قازان کی حدود طبیعی لری
داخلنده اولان مملکتلری استیلادن باشلا یه رقیق اقصای
شرقه ، آسیای وسطی به و قفقاسیه به قدر مستولی
اولیلر .

انکلیزلر شرقک خزینه سی اولان هندی ودها
برچوق مملکتلری ، دورلو دورلو ناملر آلتنده ،
استملاک ایتدیلر . فرانسلر ، فرانسه مک یوز مثلی
بویوک مستملکات ایتدیلر . فلنک ، پورتگیز
کی کوچوک دولتلریله ، کثافت اهالیلرینک اجباریه
مملکتلردن برچوق کرملر بویوک مملکتلری قبضه
تملکیرنه کچیردیلر . اگر اورطه ده بالجله هجوملر
مقاومت ایدن بره عثماني دولت اسلامیه سی ، اولماسایدی ،
بوکون عالم اسلامده برده نیله مستقل حکومت قالاماز ،
و شرقک محکومیتی باشقه بر شکل یاس آور آیریدی .

عصرلرله مشترک وقوتلی دشمنلره قارشو مقاومت
عنودانه سی نتیجه سنده دوجار ضعیف اولان عثمانی
حکومتک ، خریطه استقلالدن سلینه جکی زمانک
حلول ایتدیکنه حکم ایدلیکی بر صیراده انقلاب
وقوعه کلدی .

بواقلاقی ، محلی و محدود التأثير ظن ایدرسه مک
الدانیرز . بو انقلاب ، بوتون شرقک نیل انتباهنی
بشیر اولدی . بواقلاقی ، اوروپا استیلاسته فاسله
ویرمک استعدادی حاز بولونیور . لیکن عجبا
اوروپالیلر مسافر بولونقلری مملکت مضبوطه بی ترک
وتخلیه ایله مملکتلرینه عودته وحتی یالکیز استیلا
وانتشاردن فراغت مقتدری دزلر ؟

بوسؤالک جواب محق و طبیعی سی « بر » خایر در .
ایشته بوتون سیاست حاضره مک روحی بو کله جک
دهدر . حالبوکه عالم اسلامک انتباهی بو کله جکی جبراً
برکله تصدیقه افراغ ایتک دیمکدر . عجبا اوروپالیلر
بوکا راضی اولایبایلریم ؟

تربیه دینه واجتماعیه بی غایت عمیق وجدی بر صورتله
دوشونمک وقادینلره قارشو معاملاتی تصحیح
ایتمک ال بویوک بوجزددر . انجق بویوزجی یابدقندن
صوکرا قادیلرزدن « شان ملیمز و تاریخمزله متناسب
اطوار و حرکات » بکله مک حقیقی قازانیرز . الک
قورقولاچق برجهتده قادیلر مزک سطحی وعادی
بر تقلید ایله اوروپا نسوانک مساپدینی کر بویه
یوللانمسی در . بو بچی اروجه تعمیق ایده جکزه .

حکایت

عالم اسلام مددش بر بحران کچیریور ؟

سلامت ، فداکاری و حیمتدهدر .

بیک سنه لک جدالک یکی بر صفحه به کیرمک
اضطرارنده قالدیغنی اناتمه ده یز . لایحی شکارله
عرض موجودیت ایدن بو جدال « اوروپا ایله آسیا
و آفریقانک مبارزه نهایی سی » جمله سیله تلخیص ایدیه
بیلیر . مع مافیه بوجله یک عمومی اولدیغندن ایهسه
براز دهالون تمین ویررسه ک ، جدال حاضره
« اسلامیه نصرانیک مبارزه سی » عنوانی ویره بیلیر .
هرایکی صورتده دخی اصل عامل طبیعی « کثافت
اهالی ، دردمعیشته » در . سوزلرمنی راز ایضاح
ایدم .

تاریخ بشزیتده « مهاجرت عمومی mirations
générales » عنوانی آلتنده برطاقم حرکات مهمه
کورمکده یز . بونلره سببیت ویرن عوامل ، کثیر
ایسه ده ، بللی باشلیجه لری کثافت اهالی و درد
معیشته در . بر مملکت اهالیسی ، مساعد و ثرات آلتنده
چوغالیور ، او مملکتک وسائط و ثروت طبیعی سی
اهالیسی بسله یمن اولویور . نهایت اهالیکنک بر قسمی
یا بر حرب و مظفریت نتیجه سنده دیگر مملکتلر ده
مستولی اولویور و یا خود قسماً بوش بولدیغنی مملکتلری
ماوی ایدینیور و یا خودده بعضی شرائطه بر مملکتده
« صوکی گز بر مسافرت » طریقله ساکن قالیر .

اوروپا اهالیسی تشکیل ایدن « آری » لر ،
ظن قوییه کوره بلخ و هرات یاباللردن مهاجرت
ایتمش آدملردر . بومهاجرتلر ، اشکال عدیده ایله
قرون وسطایه قدر دوام ایتمش و یالکیز یک قبسه
بر مدت ایچون انقطاعه اوغرامشدر .

کثافت اهالی ، اکثریتله درد معیشته ، درد
معیشته ایه تکامل علمی و صناعی بی و هر درلو تشبثاتک
فعالیتی موجب اولور ؛ باخصوص بو مؤثرات ایله
برابر غیظک اجبارات طبیعی سی ده ایهسه قاریشیرسه ،
تکامل سریع وقوتلی اولور .

اوروپالیلر ، بو عواملاک تحت تأثیرنده اولارقی
قافله سالاران مدینت و ممارق اولدیلر . کثافت اهالی ،
درد معیشتی بویولتدی ، اوروپا اقوامی ، مملکتلرینک
معیشته اهالی بی چیقاره مایه جق قدر طیارالیدیغنی